

5 mjesec
br.003

BILTEN

 /MladiPisciBlog

 mladipisci.blogspot.ba

Šta je to cilj našeg bloga?

Cilj bloga je skupiti mlade kreativne pisce, njihove priče i predstaviti ih široj javnosti. Također radimo na promociji mladih pisaca kroz objavljivanje njihovih biografija kako bi čitaoci mogli vidjeti ko se krije iza tih malih kratkih priča ili pjesama.

Kako da pošaljem svoj rad?

Potrebno je da priču ili pjesmu sa kratkom biografijom i slikom pošaljete na mail adresu: mladipisci.org@gmail.com i priča ili pjesma će kroz nekoliko dana biti objavljena na našem blogu.

Koji su uslovi da bi prihvatili vaš rad?

- 1. Vaša priča ili pjesma ne smije biti već objavljena.*
- 2. Mora biti isključivo vaša, **ne plagijat!***

Šta bi bilo poželjno da pošaljete uz svoj rad?

- Priču ili pjesmu u tekstualnom format*
- Kratku biografiju*
- Vašu sliku (koju ćemo postaviti uz biografiju)*

Sadržaj

PRIČE	
Policija.....	1
Smaragdna zemlja	3
Kristalna Vaza	4
Amira.....	15
PJESME	21
Prestla sam da se borim	22
Ona neće	23
Rana života	24
Metro bola.....	25
Nije pjesnik	26
Limb.....	27
Slutnja.....	29
Sreća u nesreći	29
Plače li zemlja	30
Ljubav pauna	31
Sve je to od dosade	32
Pjesniku	33
Odlazim I neću dugo.....	34
Zloduh ništavila	35
INFORMACIJE	37

PRIČE

PoliciJA

Na stadionu sam. Na meni je policijska uniforma. Tamno plava košulja, pantalone. Na lijevoj strani značka. Kapa na glavi. Znam da je utakmica jako bitna, ali gledam u teren praznim pogledom. Gledam u teren, prazan je. Tribine, prazne su. To je samo moja slika, realnost je sasvim drugačija. Nisam došao tu u svojstvu navijača, nego predstavnika zakona. Ja ne trebam da bodrim jednu od ekipa, treba da održavam red. Svjestan sam, ali ne mogu a da ne postavim pitanje: „Kako me to oni vide“? Jesam li ja na jednoj strani, a oni na drugoj. Treba li da se plašim. I da li granica između „mene“ i „njih“ prestaje onda kada ja skinem uniformu.

Teme sa ulica sporo dolaze do predstavnika lokalne vlasti, a veliki broj građana je nezainteresovan i distanciran. Ali to je samo vrh ledenog brijega. Ono malo što je golim okom vidljivo. Ono što je Bosnu i Hercegovinu oduvijek simbolizovalo jeste njena posebnost u jezičkim u kulturnim razlikama. Te razlike i vredijenosti su uvijek predstavljale izazov, napor i trud za sve njene stanovnike. Usljed konflikata, kriza i ratova koji su ovaj prostor zahvatile, narušeno je sve ono što se zove tradicionalnim kulturnim bogatstvom. Došli smo čak u alarmantnu situaciju da je stepen informisanosti većine, ali i manjina o onim “drugima” i njihovim problemima, potrebama i prohtijevima postao nedopustivo nizak. O “drugima” se zna vrlo malo, a još je gora opšta tendencija, da usljed sve opšte dezintegracije i zatvorenosti ni ne postoji želja za tim. Tolerancija označava trpeljivost. To nije bilo kakvo dopuštanje, već trpljenje, podnošenje, nečeg što nam smeta, što nam se ne sviđa, nečeg što neodobravamo. Ne odobravamo krađu novčanika nekoj starici u tramvaju, ali to trpimo. Ne odobravamo parkiranje automobila na pločnik, ali to trpimo. U najgorem slučaju to čak i radimo. Itekako ne odobravamo ubistvo slučajnog prolaznika u pljački banke. Ne odobravamo čak ni samu pljačku banke. Ali sve to trpimo. Šutimo.

Kako se to demonstrira sigurnost čovjeka. Nekada davno se demonstrirala nošenjem oružja. Mača, vatrenog oružja. Međutim, danas čovjek vjeruje da će ga država zaštititi tako što će upotrijebiti sredstva koja su joj na raspolaganju. Psiholozi kažu, da prisutnost policajaca na ulicama pospješuje osjećaj sigurnosti kod građana. Ukoliko policajca poznamo lično, povjerenje još više raste.

Međutim, ni svijet nije stvoren za jedan dan, niti jedan policajac ili jedna policijska stanica mogu sami promijeniti svijet. Učiniti ga boljim. Poboljšati sigurnost. Poboljšati red na ulicama. Građani i policija moraju raditi zajedno. Potrebno je stvarati nove saradnje i nove načine rada kako bi se uzroci opasnosti i samog straha građana uklonili, ili barem smanjili. Upravo iz ovih razloga, policija ne koristi samo vozila, nego idu pješke ili koriste bicikle. Sve u cilju ostvarivanja i poboljšanja kontakta sa građanima.

Borba za red na ulicama, za red u zajednici, za red u državi je dugotrajan posao, a da bi se obavio, potrebni su upornost, odlučnost i znanje. Upornost i odlučnost mladih generacija, a znanje onih nešto starijih. Postoje dvije stvari koje otežavaju ovu borbu. Sa jedne strane, to su građani koji nisu dovoljno uporni, koji se kod prvih neuspjeha obeshrabre i dižu ruke od borbe za ostvarivanje istog. Za ostvarivanje ljudskih prava. Svojih prava. Drugi razlog je višedecenijski strah građana od vlasti. Kod nas ljudi poštuju vlast i autoritet vlasti, što je u redu, ali ne po svaku cijenu. Zapravo, ne onda kada vlast zloupotrebljava svoju moć. Kako bismo u pravom smislu riječi počeli ozbiljnu borbu za ostvarivanje sigurnosti moramo se osloboditi straha od vlasti. Autoritet se mora poštovati, ali moramo shvatiti da vlast postoji zbog nas, a ne mi zbog njih. Imamo poprilično uzajamnu korist. Ako počnemo ovako da razmišljamo ostvarit ćemo prvu etapu borbe za red, sigurnost, mir, a onda ljudska prava, kako individualna, tako i kolektivna.

Kada su nečija prava ugrožena nemojte sebi reći da vas se to ne tiče, pre svega zato što ćete se možda naći u istoj situaciji. Kada vam se ukaže prilika da vas pitaju za mišljenje nemojte šutiti. Kada vas pitaju za sigurnost, izjasnite se. Recite to jasno i glasno. Gabrijel Garsija Markes u svojoj pjesmi "Komadić života" u jednoj strofi govori ovako: "Naučio sam da čovjek ima pravo da gleda drugog odozgo jedino kada treba da mu pomogne da se uspravi." To je i suština priče o policije u zajednici, sigurnosti, o tome kako je za zdrav život neophodno samo biti čovjek i da su otvorenost i radoznalost, kao i sposobnost da se upitamo i da prihvatamo, da dajemo i da volimo, vrijednosti koje se od prvih ljudi, kroz cijelu civilizacijsku bujicu, nisu mijenjale, niti postoje objektivni i prihvatljivi razlozi za to.

Silma Šibanija

Smaragdna zemlja

Sunce i trava su svugde isti, ali osećaj koji probudi u tebi dodir te trave ili zrake sunca na koži, nije isti. Ovde miris mora opija, zrak je teži, ali opet mi godi. Sunce se vešto krije, daje se, pa se onda brzo i vešto sakrije iza planine. Trava oko dvorca je čistija i zelenija. Vekovima se ovde bitke nisu vodile, niti ju je viteška noga gazila. Sve je mirno, uspavano, kao da čega nekog ili nešto. Dok dodirujem kamen, star vekovima, niz njega lenjo klizi voda. Mislim da znam odakle ona dolazi. To je vetar nanosi s mora. Ali, u ovom momentu, u ovoj bajkovitoj zemlji ja želim da verujem, da se stvara i nastaje baš iz kamena. Ovde je Stvoritelj sve drugačije uređio, trava je zelenija, voda slanija, kamen tvrdji. Ni malo me ne čudi, što Irsku zovu, smaragdom zemljom. Hodajući po ovoj stenovitoj zemlji, naišla sma na mnoga skrivena mesta uz samu obalu mora. Jedno od njih sam i ja prisvojila, uvalu u kojoj sam se svih dana skrivala kupajući se u ovom zelenilu i verujući da ću i ja sama takva postati. Preporodila sam se i dušom i telom, jer sam uživala u miru i tišini, okupana zelenilom, suncem i morem. Ipak, ma koliko želela ili ne, provuče se jedan lik kroz moje misli i izadje ispred mene i posmatra me. Da, dragi tvoje oči, one prelepe zelene oči, na koje me svo ovo zelenilo podseća. Tvoje oči koje bodu i miluju. Da Danijele tvoje oči. Ko te je takvog stvorio? Ujedinitelj svih nas, stvoritelj svega na ovoj zemlji ili neko vanzemaljski. Setim se često tvojih simpatičnih komentara i dosetki o veri. U kojima ni u jednom trenu nije bilo licemjerja, ni mržnje. Ipak, koliko god se voleli i pronalazili načine da budemo zajedno, ti si isto tako znao i da nestaneš. Izvitoperiš se u svojim željama, jer bi ti nešto zasmetalo. Ubolo bi tvoj ego. Zanimariila sam sve tvoje bubice i poželela, baš ovog trenutka da odlutam u naše strastvene noći. U noći u kojima su se naša tela znojila i crvenila od silnog uzbuđenja i želje. Na mom vratu je bilo obilježje jedne vere, a na tvom druge vere. Kad god bi se jedno drugom primakli, privesci bi se sudarili. Kao da su nagoveštavali neku promenu, nešto epohalno. Bez reči bi se pogledali i skinuli svako svoj privezak, to nešto epohalno može da pričeka, jer nas očekuje nešto čudesnije. Ni jednu sekundu nismo hteli gubiti. Pokrenuti zanosom, koji je rastao u nama iz dana u dan stvarajući mesece i godine našeg zajedništva. Ne mogu reći za nas da smo imali vezu, a ni ljubav, jer kad bi bar jedno od nas spomenulo tu reč nestali bi. Prećutno smo dali zavete da reč ljubav u našem odnosu nećemo koristiti. Postojaćemo, provodićemo noći u postelji, dovodićemo naša tela do granica izdržljivosti, puštajući se mašti na volju i strepeći od svakog novog jutra ni osećanja koje dolazi. Naša tela su bila slobodna, ali ne i naše misli, jer su one pripadale drugim ljudima. Delili smo svoja srca na pola. Zavaravali smo sebe da je ovo samo strast, trenutno zadovoljstvo koje se slučajno produžava i stavara mesece. Prolazna priča, nešto kao izgovorena rečenica sa početkom i krajem, bez razrade. Ti si bio moj početak i kraj. Mi nismo imali sredinu. Trebao si me i trebala sam te. Ni slutila nisam da će te srce prigrabiti sebi i da ću bez tebe postati kao školjka bez bisera.

Sad znaš zašto je moj izbor bila Smaragdna zemlja, jer tvoje oči su me pratile i kad stope nisu.

Ljubica Mladenović

Kristalna vaza

Kristalna vaza

Nadia Geras

Razbacala je meso iz škrinje po cijeloj kući. Ljetno doba, brzo je zasmrdjelo.

Tko bi ovo jeo? Ako ovo preživim, više meso ne jedem, zavjeto-vala se. I tako je u šezdeset petoj postala vegetarijanka. Kad je sve počelo, pokupiše se svi i pobjegoše pred vojskom što je u daljini grmjela.

Kamo bi ona išla. Trebalo se brinuti, štala puna. Velike vrućine. Natočila ona vode u kante, svugdje gdje je stalo. Da ne skapa blago od žeđi. I oslobodila ga.

Za svaki slučaj.

Što njoj vojska da učini? Čega bi se plašiti mogla? Sin joj poginuo u vojsci. Prve godine tog rata.

Nije se znalo tko ga je ubio. Njegovi ili njihovi. Nije se slagao ni sa svojim ni s njihovima

Donijeli ga njoj da ga izljubi. Omotali mu zavoj oko glave. Kad su ga položili na krevet, stala mu skidati cipele. Bile su blatnjave. Neki dečko ostao uz nju sve dok ga nije istjerala iz sobice. Nije se puno opirao. Poslali ga da joj pomogne, ali ona nije od onih kojima treba pomagati. Plakala, vriskala i bacala se u očaju nije.

Samo je htjela biti nasamo s njim. Spustila je zelene platnene rolete na prozorima i poduprla vrata stolicom. Čula je komeša-nje u hodniku, jaukanje snahe koja je izgubila muža, glas unuka koji pokušava umiriti majku. Još ništa ne razumije.

Ona mu skida čarape. Stopala lijepa, nijednog kurjeg oka nema. Kao neki gospodski sin. Pokrije ih ipak. Osluškujе mu srce. Tiho je. Zna ona što to znači, ali ipak skida mu s usta povoj koji ih prekriva. Radi to brzo, u nadi koja je još brže napušta.

Šarlah je dobio oko četvrtog rođendana. Pao veliki snijeg. Vi-soka temperatura tri dana ga nije puštala, umotavala ga cijelog u rakiju ne bi li vrućinu iz njega izvukla. Sav posao pustila i zatvorila se s njim u sobu. Brojila mu udahe. Dočekivala s veseljem one duboke, a budila ga kad bi ga preuzeli oni kratki. Opasni.

Četvrti dan je rekao, ja sam, majko, gladan. Rakija sve izvukla.

Ova muka rakiji preteška.

Ostala je s njim tako u miru dok se udarci po vratima nisu po-jačali i zazivanje tako oglasnilo da samu sebe nije čula.

Ostala je kraj njega u sobi i kad su ga odnijeli, i nakon pokopa na groblju, i među svim onim ljudima koji su došli da joj nešto kažu.

Vidjela ga je skrivena među kukuruzima. Bio je jako mlad. Vojna uniforma prevelika. Odvojio se od grupe što je kružila oko kuće i krenuo ravno prema njoj. Kao da je znao gdje se skriva.

Bili su glasni kao i svi oslobođeni. Maknuo se od njih valjda da se u miru popiše. Vidio je kristalnu vazu. Sagnuo se, podigao je, pogledao i nježno spustio. Imao je crvenu fleku na obrazu. Onu s kojom se rodiš i koja te nikad ne napusti. Samo malo potamni s vre-menom, da te muči svako jutro. I podsjeća kako si sretan jer, eto, moglo je biti i gore. Ogledao se na tren oko sebe i pogledi su im se susreli. Trgnuo se i krenuo unatrag.

„Neću ti ništa“, viknula je.

„Jebemti!“ bilo je jedino što je rekao prije nego što je skinuo pušku s ramena i počeo nasumice pucati po kukuruzu. Nije ju po-godio, a nisu ni njegovi drugari, koji su također zapucali. Kad je pala noć i ona ostala sama u oslobođenom selu, zavukla se u sjenik i u mirisu ljeta zaspala. Probudila se petnaest godina kasnije s rakom na plućima.

Kako je lijep bio kad je diplomirao. Obukla se tada i ona lijepo. Bijelu košulju na plave sitne cvjetice. Skinula s glave maramu. Ona je rubac stalno nosila ne zato što je bila pokorna i smjerna žena, već da joj čuva kosu od prašine i sijena.

Vozili su se u *amiću* do Zagreba.

Svi koji u rat kreću, misle, neće baš njih, a roditelji da neće baš njihovog sina. Ona nije bila od tih. Znala je: ako rat počne, njen će sin poginuti. Ti koji imaju karakter prvi stradaju, pa je sa zebnjom

slušala ratne trube koje su se orile s televizije. Voljela je kaubojske filmove, nedjeljno poslijepodne, onog spikera s dubokim glasom i spikericu što je imala kćer Srnu i sina Istoka.

To s imenima joj se sviđalo. U njenom selu kao da je bilo samo jedno ime za muške.

Pred rat televizija joj se ogadila. Kad ju upali, svađa se s njom, ne ostaje joj dužna, već kune i proklinje.

Tjerala ga je da ide u Australiju, Kanadu, bilo kamo. Dok se još moglo. Mogao je kamo je htio s tolikim školama, ali ne, neće on. Nije on znao niti razumio da bi taj rat mogao biti tako strašan. Pametni su ljudi, nisu budale, umirivao bi ju kad bi ona opet s tim započinjala.

Tko još mater sluša. Hajde ti budi majka i prepusti djetetu da srlja u propast, a da ne opominješ i ne kukaš.

U selo se nakon Oluje vratila samo Danica, njoj se u Srbiji nije sviđjelo, pa su neko vrijeme živjele zajedno kod nje u staroj kući.

Mislila je da se nikad neće smijati, ali Danica ju je znala nasmijati. Sačuvala je radijatore iz velike kuće od prvog naleta pljačkaša.

Smrad ih je otjerao.

Kad su drugi put došli, na smrad se nisu obazirali. Skinuli radi-jatore, pažljivo ih natovarili na kamion i odvezli. Pomučili se samo oko peći za centralno jer je bila teška.

Ono kristala što je posijala po kukuruzištu iza kuće skupila je jedno jutro i poslala u koferu snahi, zajedno s nešto novca koje je čuvala i skrivala za *ne daj Bože*. A *ne daj Bože* došlo. Kristal nije ne-što detaljno prala prije nego što ga je

spakirala. Zavukla se zemlja u silne one usjeke i kristal malo promijenio boju. Valjalo bi ga četki-com prati. Nije za te stvari marila ni kad su bile u vitrini.

Sad su ju podsjećale na vrijeme kad su i kristalne posude imale nekog smisla. Zato ih šalje da im se nađu u novom životu. Snahi i unuku.

Zamotala ih je u vezene svadbarske ručnike s resama. Nije htjela u bolnicu.

„Jel' rak?“ pitala je doktora. Zbog sebe doktora nije upoznala, nego zbog unuka. Bio bolešljiv od rođenja pa su se prijateljili s doktorom. Dolazio na kobasice i domaću hranu u njihovu kuću.

„A šta da vam kažem.“

„Nema veze, doktore“, tješila ga je.

„Imam ja još nešto posla obaviti. Samo me ne šalžite u bolnicu. Kod kuće ću ja to.“

U bolnicu su ju odvezli kad više nije mogla disati pa je pala na stepenicama. Danica pozvala hitnu i ona se našla u sobi s pet leža-jeva. Opet je mogla disati.

I oni koji skoče u more da se ubiju i udave, batrgaju se u potrazi za još jednim udahom. Nitko ne skoči i jednostavno prestane disati. Disanje samo svoju volju ima te se i ona primila tog kisika žedno.

Znala je da je svježiji zrak važan, ali ovaj iz boce čudo joj učinio, tako da se pridigla u krevetu. Sluša žene u sobi. Promatra one koji ih obilaze. Gleda im torbe s ukrasima. Zlato se nosi. Nalakirani nokti vire iz sandala. Danas i sitnoj dječici lakiraju nokte. Tome se ona čudi iz svog kreveta. Čudi se i tome što svi donose čokolade, men-tol bombone i sokove. Svaka bolesnica cijeli dućan ima naguran u mali ormarić kraj kreveta. Sokovi u tetrapaku poredani po stolićima. Na njenom ormariću ništa. Ona je sve svoje u ladicu spremila. Nude i njoj, no ona nikad nije bila od slatkog, zahvaljuje se, ali ne uzima.

Prepoznala ga je odmah s vrata. Po crvenilo na obrazu. Samo je sad okrupnio.

I lice mu se malo raširilo, crvenilo kao malo povećalo i nabreklo. „Ajmo, bako, vozim te na rendgen.“

Bio je nježan. Čučnuo da joj pronađe papuče ispod kreveta i ko-lica približio krevetu pa joj sve daje upute.

„Primi ti mene, bako, oko vrata, tako će biti lakše.“

Kad ju je smjestio u kolica, popravi krevet da ga ne ostave onako razdrljenog i golog i to joj se učini lijepo. Vidi se, lijepo odgojen.

„Hvala, sinko.“

Vozio ju je i liftom. Gurao ju je po dugim mračnim podrumi-ma bolnice, vukao čak i uza stepenice, a onda su sjedili jedan kraj drugog i čekali na red pred rendgenom.

„Idem ja zapaliti jednu. Hoćete ostati tu ili da i Vas izguram na zrak?“

„Ja bih s tobom, sinko.“

Izgurao ju je na mali plato kroz metalna vrata za dostavu i sjeo na zidić. Izvadio kutiju cigareta.

„Nije zdravo, ali paše. Ne nudim Vas. Vi ne bi smjeli.“ Ona se nasmije.

„Odakle si ti, bako?“ pita između dva duga dima.

„Iz sela u kojem si i ti bio. Bio si kraj moje kuće. Našao si moju vazuu.“

Nisam te htjela uplašiti.“ „Jesam li ja to po vama pucao?“ „Jesi.“

„A joj, što mi je drago da Vas nisam pogodio.“

Sutradan su ju vozili na neki drugi pregled.

Rekli su, ne smijete se pomaknuti dok Vam ne kažemo da smijete. Jedva je to izdržala. Bilo joj žao što on nije došao da ju vozi. I pomalo je žalila što mu je rekla da je bio kod nje.

On je jedini koga tu poznaje. I sad ga je od sebe otjerala.

Kad su ju vratili nakon tog dugog pregleda, na njenom stoliću dočekala ju je mala kristalna vaza i tri ljubičasta klobuka hortenzije.

Ubrao ih je u svom vrtu. Znala je to.

Bilo joj drago zbog cvijeća, a žao zbog vaze. Nije valjda kupovao, zabrinula se.

Popodne je došao obučen u trenirku i svježe obrijan. Sjeo je na njen krevet i primio je za ruku. Imao je velike šake, a njene su se skroz uvukle u sebe, tek malo žilica omotanih oko kostiju. Kao da nikad nisu radile ni teret njezina života nosile.

„Nisi trebao.“

„Mama Vam je moja poslala vazuu, a ja sam ubrao cvijeće. I njoj je drago da ste živi.“

Vazoja e kristaltë

Nadia Geras

E shkapërderdhi nëpër shtëpi mishin që e kishte ruajtur në sandëk. Ishte verë, dhe shumë shpejt filloi të kundërmonte.

Kush do ta hante këtë? Nëse mbijetoj, mish s’do të ha më, ishte betuar. Dhe kështu, në moshën gjashtëdhjetepesëvjeçare u bë vegjetariane. Kur filloi gjithçka, të gjithë u bënë bashkë dhe ikën përpara ushtrisë e cila ulërinte në largësi.

E ku do të shkonte ajo. Duhej kujdesur, ahuri plot. Nxehtësi e madhe. Kovat i kishte mbushur plot, kudo që gjente. Që bagëti të mos vdiste nga etja. Dhe e la të lirë.

Për çdo rast.

Ç't'i bëjë asaj ushtria? Kujt t'i frikësohej ajo?

Djali i kishte vdekur në ushtri. Që në vitin e parë të asaj lufte. Nuk dihej se kush e vrau. Të tijët apo të tyret. Nuk pajtohej as

me të tijët as me të tyret.

la kishin sjellë t'i thoshte lamtumirë. Ia kishin mbështjellë kokën me fashë. Kur e vunë në krevat, filloi t'ia hiqte këpucët. Ishin të përbaltura. Një djalosh qëndroi me të derisa nuk e bëri të dilte nga dhoma. Nuk rezistoi shumë. E kishin çuar t'i ndihmonte, por ajo nuk ishte prej atyre që donin ndihmë. Nuk ishte prej atyre që qanin, ulërinin e përplaseshin përtoke nga dëshpërimi.

Vetëm donte të ishte vetëm me të. I lëshoi roletat e gjelbra në dritare dhe e mbylli derën me karrigë. Dëgjoi zhurmë në korridor, gjëmimin e resë e cila e kishte humbur bashkëshortin, zërin e nipit i cili përpiquej ta qetësonte nënën. Ende nuk po kuptonte asgjë. Ajo ia heq çorapet. Këmbët e bukura, asnjë lyth nuk ka. Sikur ndonjë fëmijë zotërinjsh. Megjithatë i mbulon. Ia dëgjon zemrën. Heshtje. E di se çka do të thotë kjo, por megjithatë ia heq fashën nga goja. Këtë e bën shpejt, me shpresën e cila edhe më shpejt e braktis.

Skarlatina iu shfaq rreth moshës katërvjeçare. Kishte rënë borë e madhe. Temperatura e lartë nuk e lëshoi për tri ditë, e mbulonte të tërin me raki me shpresë se do t'ia largonte nxehtësinë. I kishte lënë krejt punët dhe ishte mbyllur me të në dhomë. Ia numëronte frymëmarrjet. I priste me lumturi ato të thellat, ndërsa e zgjonte kur e kaplonin ato të shkurtrat. Të rrezikshmet.

Ditën e katërt tha, unë, nënë, jam i uritur. Rakia e kishte kryer punën.

Kjo dhimbje, shumë e fortë për rakinë.

Qëndroi me të ashtu në heshtje derisa trokitjet në derë u bënë aq të forta dhe thirrjet aq të zhurmshme sa që nuk e dëgjoi më as veten.

Qëndroi pranë tij në dhomë kur e morën, qëndroi në varreza pasi e varrosën, dhe në mesin e gjithë atyre njerëzve të cilët kishin ardhur t'i thuanin dy fjalë.

E pa të fshehur në arë misri. Ishte shumë i ri. Uniforma ushtarake shumë e madhe. U nda nga grupi i cili sillej rreth shtëpisë dhe u nis drejt saj. Thuajse e dinte se ku fshihej.

Ishin të zhurmshëm si të gjithë çlirimtarët. U largua prej tyre ndoshta që të pshurrej në qetësi. E pa vazën e kristaltë. U përku, e çoi, e shikoi dhe e lëshoi me kujdes. Kishte një njollë të kuqrrremtë në faqe. Atë me të cilën lind dhe e cila kurrë nuk të braktis. Veç bëhet pak më e errët me kohë, të të shqetësojë çdo mëngjes. Dhe të të kujtojë sa i lumtur je sepse ka mundur të jetë edhe më keq. Shikoi për një çast rreth vetes dhe shikimet iu ndeshën. U shkund dhe u kthye mbrapa.

„S'të bëj gjë“, bërtiti.

„T'qifsha!“, ishte e vetmja gjë që tha para se ta merrte pushkën nga krahu dhe të fillonte të gjuante pa shikuar nëpër misër. Nuk e qëlloi, e as shokët e tij të cilët gjithashtu qëlluan. Kur ra nata dhe ajo mbeti vetëm në fshatin e çliruar u tërhoq në hambar dhe me aromën e vetës e zuri gjumi. U zgjua pesëmbëdhjetë vjet më vonë me kancer në mushkëri.

Sa i bukur ishte kur diplomoi. Atë ditë edhe ajo ishte veshur bukur. Këmishë të bardhë me lule të vogla të kaltra. E hoqi shaminë nga koka. Atë e mbante gjithmonë jo se ishte grua e devotshme dhe e tërhequr, por që t'ia mbronte flokët nga pluhuri dhe kashta.

Në Zagreb shkuan me *ami*¹.

Secili që shkon në luftë, mendon se ai nuk do ta ketë atë fat, ndërsa prindërit mendojnë se djali i tyre nuk do ta ketë atë fat. Ajo nuk ishte njëra prej tyre. E dinte: nëse fillon lufta, djali i saj do të vdesë. Ata që kanë karakter e pësojnë të parët, prandaj me ankth i dëgjonte boritë e luftës të cilat gjëmonin në televizion. I pëlqenin filmat me kauboje, një herë në javë pasditeve, i pëlqente ai spiker më zë të thellë dhe ajo spikere që e kishte vajzën Sërna² dhe djalin Istok³.

I pëlqente kjo punë me emra. Në fshatin e saj dukej thujse ekzistonte veç një emër për djem.

Në prag të luftës iu gërdit televizori. Kur e ndez, grindet me të, nuk i mbetet borxh, e shan dhe e mallkon.

E luste të shkonte në Australi, Kanada, kudoqoftë. Sa kishte mundësi. Mund të shkonte kudo me gjithë ato shkolla, por jo, ai nuk desh. Nuk ia mori mendja dhe as që e kuptoi se ajo luftë do të mund të ishte aq e tmerrshme. Njerëzit janë të zgjuar, nuk janë të marrë, e qetësonte ai kur ajo ia niste atij muhabeti.

Kush e dëgjon nënën. Bëhu ti nënë dhe lëre fëmijën të niset drejt greminës, e ti mos paralajmëro dhe mos gjëmo.

Në fshat pas Stuhisë⁴ u kthye vetëm Danica, asaj në Serbi nuk i pëlqeu, dhe kështu një kohë jetuan bashkë në shtëpinë e saj të vjetër.

Mendoj se nuk do të qeshte më kurrë, por Danica dinte si t'ia kthente buzëqeshjen.

Raditorët nga shtëpia e madhe i kishte ruajtur që nga sulmi i parë i plaçkitësve. Kutërbimi i kishte larguar.

Kur erdhën herën e dytë, kutërbimi nuk u bëri përshtypje. I hoqën radiatorët, i ngarkuan me kujdes në kamion dhe u larguan. Telashe u bëri vetëm kaldaja e ngrohjes qendrore sepse ishte e rëndë.

Kristalet që shndërrisnin në arën e misrit mbrapa shtëpisë i mblodhi një mëngjes dhe ia dërgoi të resë në një valixhe, së bashku

1 Tip i veturës Citroën - vër. përk.

2 Drenushë – vër. përk.

3 Lindje - vër. përk.

4 Operacioni ushtarak kroat Oluja - vër. përk.

me pak para të cilat i kishte ruajtur dhe fshehur për *mos dhashtë Zoti*. E *mos dhashtë Zoti* kishte ndodhur. Kristalin nuk e lau në detaje, para se ta paketonte. Dheu kishte depërtuar në ato të çara dhe kristali e kishte ndërruar pak ngjyrën. Duhej larë me furçë. Ajo nuk mërzitej për këto punë edhe kur kristalet ishin në vitrinë.

Tani ia kujtonin kohën kur edhe enët prej kristali kishin kuptim. Prandaj po i dërgon që t'u gjenden në jetën e re. Nuses dhe nipit.

I kishte mbështjellë me shami dasmash me oja.

Nuk donte të shkonte në spital.

„A është kancer?“, e kishte pyetur mjekun. Mjekun nuk e kishte njoftuar për veti por për nipin. Që kur lindi ishte i plotgësht dhe kështu u bënë miq me mjekun. Vinte të hante suxhuk e ushqim popullor në shtëpinë e tyre.

„Nuk kam ç’t’ju them.“

„Nuk ka lidhje, doktor“, e ngushëllonte ajo.

„Kam edhe disa punë të pakryera. Veç mos më çoni në spital. Do të rri në shtëpi.“

Në spital e dërguan kur më nuk ishte në gjendje të merrte frymë dhe u rrëzua shkallëve. Danica e kishte lajmëruar urgjencën dhe ajo e gjeti veten në një dhomë me pesë shtretër. Prapë iu kthye frymëmarrja.

Edhe ata që hidhen në det për të vdekur dhe për t’u fundosur, përpëliten në kërkim të një frymëmarrjeje. Askush nuk hidhet dhe thjesht ndalet dhe nuk merr më frymë. Frymëmarrja e ka vullnetin e vet, dhe kështu ajo me plot etje iu dha atij oksigjeni.

E dinte se sa i rëndësishëm ishte ajri i freskët, por ky nga shishja i kishte bërë mrekulli dhe u ngrit pak në shtrat. I dëgjon gratë në dhomë. I shikon ata që i vizitojnë. Ua shikon çantat e zbukuruara. Plot flori. Thonjtë e lyer duken jashtë sandaleve. Sot edhe fëmijëve të vegjël ua lyejnë thonjtë. Kjo e habit nga krevati i saj. E habit edhe ajo se gjithkush sjell çokollata, sheqerka mentoli, dhe lëngje. Secila e sëmurë e ka një dyqan të tërë të futur në atë dollapin e vogël pranë shtratit. Lëngjet në kuti kartoni të radhitura në tavolina të vogla. Në dollapin e saj asgjë. Gjërat e saj i kishte vendosur në tabak. Edhe asaj i ofrojnë, por asaj kurrë nuk i kishin pëlqyer ëmbëlsirat, falënderohet, por nuk merr.

Menjëherë e njohu nga dera. Nga njolla e kuqrremtë në faqe. Vetëm se tani ishte bërë më i madh.

Edhe fytyra i ishte zgjeruar, njolla sikur i ishte rritur dhe fryrë.

„Hajde, gjyshe, po të çoj në rëntgen.“

Ishte i kujdesshëm. U përkul t’ia gjente papuçet nën krevat ndërsa karrocën e afroi te shtrati dhe i jepte udhëzime për gjithçka.

„Vëjeni dorën, gjyshe, kështu rreth qafës sime, dhe do ta keni më lehtë.“

Kur e vuri në karrocë, e rregulloi shtratin që të mos e linin ashtu të shprishur dhe të zbrazët dhe kjo i pëlqeu. Shihet, me edukatë.

„Faleminderit, bir.“

E çoi me ashensor. E shtynte bodrumeve të gjata të errëta të spitalit, madje e tërhoqi shkallëve, dhe pastaj u ulën njëri pranë tjetrit duke pritur në radhë për rëntgen.

„Po shkoj ta ndez një. Doni të qëndroni këtu apo t’ju nxjerr në ajër të pastër?“

„Do të vij me ty, bir.“

E shtyu deri te platoja e vogël nëpër derën e metaltë për furnizime dhe u ul te muri i vogël. E nxori kutinë me cigare.

„Nuk është i shëndetshëm, por ka lezet. Nuk po Ju ofroj. Ju nuk guxoni.“

Ajo qeshi.

„Prej nga je ti, gjyshe?“ pyeti ndërmjet dy tymosjeve të gjata. „Nga fshati në të cilin ishe edhe ti. Ishe pranë shtëpisë sime.

Gjete vazon time.

Nuk doja të të frikësoja.“ „Unë kam gjuajtur drejt jush?“ „Po.“

„Oh, më vjen mirë që nuk Ju kam qëlluar.“

Të nesërmen e dërguan për një vizitë tjetër.

I thanë, nuk guxoni të lëvizni pa Ju thënë ne. Mezi e duroi këtë. I vinte keq që ai nuk erdhi ta çonte. Dhe i vinte pak keq që i tha se ai ishte te ajo.

Ai është i vetmi person që e njihite aty. Dhe tani e kishte larguar nga vetja.

Kur e kthyen nga kontrolli i dytë, në një tavolinë të vogël e priti një vazo e vogël kristali me tri tufa lulebore ngjyrë vjollce.

I kishte mbledhur në kopshtin e tij. Këtë e dinte ajo. I vinte mirë për lulet, dhe keq për vazon.

Ndoshta s’e ka blerë, e vrante mendjen.

Pasdite erdhi me rroba sportive dhe sa ishte rruar. U ul në

krevatin e saj dhe e mori për dore. Shuplakat i kishte të mëdha, ndërsa duart e saj ishin tkurrur krejt, kishin mbetur vetëm ca damarë rreth eshtrave. Si të mos kishin punuar kurrë e të mos kishin çuar kurrë rëndë.

„S’pate nevojë.“

„Nëna ime Ju dërgoi vazon, e unë i mbledha lulet vetë. Edhe asaj i erdhi mirë që jeni gjallë.“

Кристална ваза

Надиа Герас

Го расфрли месото од сандакот по цела куќа. Летно време, брзо засмрде.

Кој би го јадел ова? Ако го преживеам ова, веќе не јадам месо, се зарекувам. И така во шеесет и петтата стана вегетаријанка. Кога почна сè, се собраа сите и побегнаа пред војската што грмеше во далечините.

Каде би одела? Требаше да се грижи, шталата полна. Големи горештини. Наточи вода во кантата, секаде каде што имаше место. Да не скапе добитокот од жед. И го ослободи.

За секој случај.

Што ќе ѝ направи војската? Од што би се плашела? Синот ѝ загина во војска. Првите години од војната.

Не се знаеше кој го убил. Неговите или нивните. Не се согласуваше ни со своите ни со нивните.

Ќе го донесоа да го исцелива. Му замотаа завој околу главата. Кога го положија на креветот, почна да му ги собува чевлите. Беа калливи. Некоје момче остана со неа сè додека не го истера од сопчето. Не се противеше многу. Го имаа пратено да ѝ помогне, ама таа не е од оние на кои треба да им се помага. Не плачеше, не врискаше и не паѓаше во очај. Само сакаше да биде насамо со него.

Ги спушти зелените платнени ролетни на прозорците и вратата ја потпре со столче. Чу движење во ходникот, лелекањето на снаата, која си го изгуби мажот, гласот на внукот, кој пробува да ја смири мајка си. Уште ништо не разбира.

Таа му ги собува чорапите. Стапалата убави, ниеден плускавец нема. Како некој господски син. Ги покрива сепак. Му го наслушнува срцето. Тивко е. Знае таа што значи тоа, ама

сепак му го трга од устата повојот што ја прекрива. Го прави тоа брзо, со надеж што уште побргу ја напушта.

Шарлах доби околу четвртиот роденден. Падна голем снег. Високата температура три дена не го пушташе, го замотуваше целиот во ракија за да ја извлече горештината од него. Сета работа ја остави и се затвори со него в соба. Му ги броеше вдишувањата. Ги дочекуваше со радост оние длабоките, а се будеше кога ќе го преземеа оние кратките. Опасните.

Четвртиот ден рече, „Јас сум, мајко, гладен“. Ракијата извлече сè.

Оваа мака за ракијата е претешка.

Остана со него така во мир додека ударите на вратата не се засилија и повикувањето не стана толку гласно, што сама себеси не можеше да се чуе.

Остана крај него во собата и кога го однесоа, и по погребот на гробиштата, и меѓу сите оние луѓе што дојдоа нешто да ѝ кажат.

Го виде скриена меѓу пченките. Беше многу млад. Воената униформа преголема. Се одвои од групата што кружеше околу куќата и тргна право кон неа. Како да знаеше каде се крие.

Беа гласни како и сите ослободувачи. Се тргна од нив веројатно за на мира да се измоча. Ја виде кристалната ваза. Се наведна, ја подигна, ја погледна и нежно ја спушти. Имаше црвена дамка на образот. Онаа со која се раѓаш и која никогаш не те напушта. Само со време малку потемнува, да те мачи секое утро. И потсеќа дека си среќен зашто, ете, можело да биде и полошо. Погледна за миг околу себе и погледите им се сретнаа. Се сепна и тргна назад.

„Не ти правам ништо“, викна таа.

„Ти ебам!“, беше единственото нешто што рече пред да ја симне пушката од рамо и почна на гутуре да пука по пченката. Не ја погоди, а ни неговите другари, кои, исто така, запукаа. Кога падна ноќта и таа остана сама во ослободеното село, се завлече во плевната и во мирисот на летото заспа. Се разбуди петнаесет години подоцна со рак на белите дробови.

Колку беше убав кога дипломираше. Се облече тогаш и таа убаво. Бела кошула со сини ситни цветчиња. Ја симна марамата од глава. Таа шамија носеше постојано, не затоа што беше покорна и скромна жена, туку за да ѝ ја чува косата од правта и сеното.

Се возеа во Амито до Загреб.

Сите што во војна тргнуваат, мислат, нема баш нив, а родителите дека нема баш нивниот син. Таа не беше од тие. Знаеше, ако почне војна, нејзиниот син ќе загина. Тие што имаат карактер први страдаат, па со јанса ги слушаше воените труби што ечеа на телевизија. Сакаше каубојски филмови, неделно попладне, оној спикерот со длабок глас и спикерката што имаше ќерка Срна и син Исток.

Тоа со имињата ѝ се допаѓаше. Во нејзиното село како да имаше само едно име за машки.

Пред војната телевизијата ѝ се згади. Кога ќе ја вклучи, се кара со неа, не ѝ останува долга, туку колне и проколнува.

Го тераше да оди во Австралија, Канада, каде било. Додека уште се можеше. Можеше каде што сакаше со толкави школи, ама не, нејќе тој. Не знаеше тој ниту разбираше дека таа војна може да биде толку страшна. „Паметни се луѓето, не се будали“, ја смируваше кога таа ќе започнеше со тоа.

Кој уште слуша мајка. Ајде ти биди мајка и препушти му на детето безглаво да оди во пропаст, а да не опоменува и да не лелекаш.

Во селото по Луњата се врати само Даница, нејзе во Србија не ѝ се допаднало, па некое време живееја заедно кај неа во старата куќа.

Мислеше дека никогаш нема да се смее, ама Даница знаеше да ја насмее.

Ги зачува радијаторите од големата куќа од првиот налет на пљачкашите. Смрдеата ги истера.

Кога дојдоа по вторпат, не обрнуваа внимание на смрдеата. Ги симнаа радијаторите, внимателно ги натоварија на камион и ги одвезоа. Се помачија само околу печката за централно, затоа што беше тешка.

Кристалите што ги посеа по полето со пченка зад куќа, ги собра едно утро и ѝ ги прати на снаата во куфер, заедно со

нешто малку пари што ги чуваше и криеше за не дај Боже. А тоа не дај Боже дојде. Кристалот не го миеше нешто детално пред да го спакува. Се имаше завлечено земја во оние длабоки засеци и кристалот малку ја имаше променето бојата. Би требало со четкичка да се чисти. За тие работи не се грижеше ни кога беа во витрината.

Сега ја потсеќаа на времето кога кристалните садови имаа некаква смисла. Затоа ги праќа, да им се најдат во новиот живот. На снаата и внукот.

Ги замота во свадбена бовча со реси. Не сакаше в болница.

„Рак ли е?“, го праша докторот. Не го запозна докторот поради себе, туку поради внукот. Беше болезлив од раѓање, па се спријатели со докторот. Доаѓаше на колбаси и домашна храна во нивната куќа.

„А што да ви кажам.“ „Нема врска, докторе“, го тешеше. „Имам уште малку

работа да завршам. Само не праќајте ме во болница. Дома ќе средам тоа.“

В болница ја одвезоа кога веќе не можеше да дише, па падна на скалите. Даница повика брза помош и таа се најде во соба со пет кревети. Пак можеше да дише.

И тие што скокаат в море да се убијат и удават, претаат во потрага по уште еден здив. Никој не скокнува, па едноставно престанува да дише. Дишењето само својата волја ја има, па и таа жедно го прифати кислородот.

Знаеше дека свежиот воздух е важен, ама овој во боцата ѝ направи чудо, така што се поткрена во креветот. Ги слуша жените во собата. Ги набљудува оние што ги посетуваат. Им ги гледа торбите со украси. Злато се носи. Лакирани нокти сиркаат од сандалите. Денес и на малечките дечиња им ги лакираат ноктите. На тоа се чуди таа од својот кревет. Се чуди и на тоа што сите носат чоколади, ментол-бонбони и сокови. Секоја болна цел дуќан има настегано во малото креденче крај креветот. Сокови во тетрапак наредени по масичките. На нејзиното креденче ништо. Таа сето свое си го стави во фиоката. Ѐ нудат и нејзе, ама таа никогаш не била по слаткото, се заблагодарува, ама не зема.

Го препозна уште од врата. По црвенилото на образите. Само

сега округнел. И лицето малку му се раширило, црвенилото како малку зголемено и набрекнато.

„Ајде, бабо, те возам на рендген.“ Беше нежен. Клекна да ѝ ги најде влечките под креветот и

количката ја приближи до креветот, па почна да ѝ дава насоки. „Фати ме ти мене, бабо, околу вратот, така ќе ти биде

полесно.“ Кога ја смести во количката, го поправи креветот да не го

остават така истуткан и гол, и тоа ѝ се виде убаво. Се гледа, убаво воспитан.

„Фала, синко.“ Ја возеше во лифтот. Ја туркаше по долгите мрачни подруми

на болницата, ја влечеше дури и по скалите, а потоа седеа еден крај друг и чекаа на ред пред рендгенот.

„Одам да запалам една. Ќе останете тука или и вас да ве истуркам на воздух?“

„И јас ќе дојдам со тебе, синко.“ Ја истурка на малото плато пред металната врата за достава

и седна на ситчето. Извади кутија цигари.

„Не е здраво, ама годи. Не ви нудам. Вие не би смееле.“ Таа се смее.

„Од каде си ти, бабо?“ прашува помеѓу два долги дима. „Од селото во кое беше и ти. Беше крај мојата куќа. Ја најде

мојата ваза. Не сакав да те уплашам.“ „Пукав ли јас по вас?“ „Пукаше.“

„Оф, леле, колку ми е драго дека не сум ве погодил.“

Утредента ја одвезоа на некој друг преглед.

Рекоа: „Не смееете да се мрднете додека не ви кажеме дека смееете“. Едвај го издржа тоа. Ѐ беше жал што не дојде тој да ја вози. И по малку жалеше што му рече дека бил кај неа.

Тој е единствениот тука што го познава. И сега го избрка од себе.

Кога ја вратија по тој долг преглед, на нејзината масичка ја дочека мала кристална ваза и три виолетови меури хортензија.

Ги набрал во својата градина. Го знаеше тоа. Ѐ беше драго за цвеќето, а жал за вазата. Не е белки дека ја купил, се загрижи.

Попладнето дојде облечен во тренирка и свежо избричен. Седна на нејзиниот кревет и ја фати за рака. Имаше големи дланки, а нејзините сосем се имаа вовлечено во себе, само малку венички намотани околу коските. Како никогаш да не работеле и товарот на животот нејзин како да не го носеле

„Не требало.“ „Мајка ми ви ја испрати вазата, а јас го набрав цвеќето. И

нејзе р е драго дека сте жива.“

Превод: Ѓоко Здравески

Amira

Simona Lokvenec

Zvala se Amira, ali nije mi pružala ni mir niti me ostavljala na miru. Amira. Stigla je s roditeljima u onom valu kad se mnogo takvih poput njih doselilo u zemlje kao što je moja. Učenici su ju prihvatili koliko-toliko ili se barem činilo da se trude prihvatiti ju. Ja, ja sam bila spremna na sve osim na prihvaćanje. Ne znam koliko sam puta čula njezino ime, a još manje znam koliko sam ga puta napisala u trenucima gnjeva i bijesa. A pisanje je tobože trebalo po-moći. Tako je barem govorila ona, školski psiholog. „Ako vas neki učenik zadirkuje, smirite se, dišite duboko“, rekla bi s mehaničkim osmijehom. „Ako vas netko nervira, napišite njegovo ime deset puta, bacite list u smeće, i paf! Neće biti ni bijesa ni osobe! Lakše do zdravlja! Samo kontrola, dragi moji. Kontrola“, rekla je drugi put. I tako sam ja prikriveno i polako ispisivala Amirino ime, dese-tak, dvadeset, pedeset puta! Kemijskom, tankim minama, tupim olovkama, oštrim olovkama, iako sam se ustvari osjećala kao da ga krvlju ispisujem dok su slova nicala preda mnom kao sakate kokoši. Sa svakim svojim pisanjem kao da se poništavala moja pobjeda nad imenom što je srušilo moj spokoj. Nikome nisam govorila o Amiri jer se i nije imalo mnogo toga za reći. Očekivano sam zamrzila ta četiri slova abecede. Jednom sam joj napisala ime na zamagljenom zrcalu poslije tuširanja. U tom trenutku kao da se Amira prešutno uvukla u moju kuću, kao da je ušla u moju sobu, u sve moje, u moje onemoćalo biće.

Jednom prilikom me je prijateljica Maja zaustavila na hodniku te mi rekla: „Čuj, vidim da ti se baš jako jako ne sviđa ova nova, a?“ „Ma ne, pa nema veze, samo nismo nekako našle priliku za razgo-vor“,

odgovorila sam joj. Maja me je pogledala lažljivim očima. „A... da to nema veze s tvojim ocem...?“ „Ne, ne, nema veze,

stvarno. Nismo toliko...“, promrmljala sam. „Čuj, to što su tvome ocu napravili ljudi iz njegove zemlje nema veze s njom, znaš? Ne možeš svakome...“, počela je, ali sam ju prekinula. „Majo, sve mi je jasno, stvarno, uživaj. Ne pretjeruj s glupostima“, rekoh ljutito, a znala sam na što je ciljala. „Dobro, moja poanta bila je da ne možeš svakome pripisivati krivnju za to što se dogodilo. Amira je obična osoba, a ne netko tko je izdao komandu da ti ubiju oca“, uzvratila mi je ogorčeno te otišla. Plakala sam i proklinjala Amiru te večeri, njezinu zemlju, njezinu religiju. Proklinjala sam cijeli svijet.

Skoro svaki dan susretala sam Amiru u menzi. Bilo je nešto u načinu na koji je govorila, odijevala se, kretala, disala. Vjeđe joj bi-jahu neistražene šume, a oči mračni ambis. Lice joj je bilo neravna planina, sa zalutalim crvenim točkicama. Nije mi smetao šiljati nos toliko jako koliko činjenica da je isti zrak ulazio i izlazio iz mojih i iz njezinih nosnica. Bila je slabašna, hrana joj očito nije bila druga. Koža joj je bila tamna, ali Amira je sva bila nekako obavijena ta-mom. Zamišljala sam što nosi odozdo, pod tom crnom mantijom i pod „nečim“ na glavi jer je njezina kosa bila neriješena misterija. Uvijek joj je bila skrivena pod rupcem i nikada joj se nije vidjela ni-jedna vlas, kao da joj je sva kosa bila zatvor okovan crnom svilom. Htjela sam znati, htjela sam sve vidjeti, a da ona ne primijeti da vi-dim. Htjela sam znati sve bez njezinoga znanja. Amira je bila poseb-na na neki njezin, za mene čudan način. Njegovala je neka za nju shvatljiva vjerovanja i običaje, molila se Bogu meni nepoznatom, i slavila je dane što su u mojim očima bili sasvim obični.

Dok sam si jednom u menzi stavljala hranu na tanjur zamolila sam Dragana da mi doda dvije mandarine. Dok me upitao što sam rekla, Amira se stvorila niotkuda i nježno stavila dvije mandarine na moj pladanj. Nasmiješila se i otišla. U tom trenutku sam odrvenjela i ostala na mjestu. Zagledala sam se u pladanj, kao da mi je Amira prenijela nekakvu bolest. Sjećam se da sam ostavila sve nedirnuto i napustila menzu trkom. Pokušavala sam sebi objasniti što je to što je Amiru činilo toliko odbojnom u mojim očima, ali svako obja-šnjenje jednostavno nije imalo smisla. S njom bih možda mogla komunicirati kad bismo govorile tako da si ništa ne kažemo. Ili da se gledamo, a da se ne pogledamo. Bila bih dobra za takvu komunikaciju. Tada bismo bile kolegice. Dobre kolegice koje se druže izdaleka. Možda. Sjetila sam se da mi je jedna djevojčica iz razreda jednom spomenula da Amira i ja sličimo. Možda Amira sliči meni, ali ja odbijam sličiti njoj, iako je sličnost bila poput mrvice kruha. Amira mi nije uopće trebala, bio mi je potreban samo nemir što mi je stvarala pletući nit bola prilijepljenu na školske zidove.

Danas ne razmišljam baš previše o Amiri i o tom kišovitom utorku, ali se ponekad pitam što bi bilo da nismo toga dana naletje-le jedna na drugu. Toga utorka čim je zvono označilo kraj sata, kre-nule smo prema kući prije bure. Bila sam bez kišobrana, pa sam se samo mogla nadati da ću stići doma prije nego što nam nebo ne počne oplakivati grijeha. Glavu sam pokrila rupcem i požurila. U svoj toj žurbi, osjetila sam voćni parfem koji nisam nikako mogla podnijeti zajedno s nekoliko kapi kiše što su pale. Amira je hitala laka koraka iza mene, njezina sjena postajala je sve bliža. Okrenula sam se nečujno, i vidjela kako crnina gleda prema meni sa stidljivim očima, kao da nešto čeka. Ne znam zašto sam zastala. Kišica je već rominjala, a kapi su mi zamaglile um. I obje smo bile mokre do kože. Gledajući u nju prodrla sam u sebe. U tom trenutku nije ništa drugo bilo važno osim toga da je Amira nalikovala na mene, a ja na nju, i to nije bila nekakva površna fizička sličnost, nego neka dublja,

neodgonetnuta. I obje smo bile pokisle, zbunjene, s rupcima što smo nosile kao najveći teret. Ne znam jesam li od kiše vidjela jasni-je ili mutnije, ali mogu se zakleti da su se pored kišnih kapi po njezi-nom licu slijevale i suze. Ipak, ono što me je najviše užasnulo bilo je otkriće jedne druge kiše što je padala po njoj, jedne druge bure što se spremala u njezinom poraženom pogledu. I možda mi to ne bi toliko smetalo, da u tom trenutku nisam i sama osjetila jednu čudnu kišovitu bol začinjenu pokajanjem dok se u meni budila grmljavina upitnika i potrebe za ispričavanjima. Ali tada nije bio trenutak za isprike i odgovore. Nikada nije bio dovoljno dobar tre-nutak za mene i za nju. Za mene i za Amiru. Nikada mi nije dala mira jer nisam znala na koji bih ga način zatražila.

Prevod: Borislav Pavlovski

Амира

Симона Локвенец

Се викаше Амира, ама ни ми даваше мир ниту ме оставаше на мира. Амира. Беше дојдена со родителите во бранот кога многу такви како нив се селеа во земји како мојата. Соучениците колку толку ја прифатија или барем се чинеше дека се трудат да ја прифатат. Јас, јас бев подготвена на сè, освен на прифаќање.

Не знам колку пати го слушав нејзиното име, а уште помалку знам колку пати го имав напишано во мигови на гнев и бес. А божем пишувањето требаше да помогне. Така барем велеше таа, училишниот психолог. „Ако некој соученик ве задева, смирате се, издишете длабоко“, ќе речеше со механички насмев. „Ако некој ве нервира, напишете го неговото име десет пати, фрлете го листот в губре и пуф! Го нема ни бесот ниту личноста! Полесно, здравје! Само контрола, драги мои, контрола!“, велеше другпат. И така јас скришум и кроце го пишував името на Амира, десетици, дваесет, педесет пати! Со пенкала, тенкоминци, тапи моливи, остри моливи, иако всушност се чувствував како со крв да го впишував додека буквите никнуваа пред мене како сакати кокичиња. Со секоја наредна пишуванка небаре се ништеше мојата победа над името што го сруши мојот мироглед. На никој не му говорев за Амира, бидејќи и немаше што многу да се каже. Нејсе, очекувано ги замразив тие четири букви од азбуката. Еднаш ѝ го напишав името врз замаглено огледало после туширање. Тогаш Амира како молкома да се мушна во мојата куќа, како да влезе во мојата соба, во моето сè, во моето снеможено битие.

Другарка ми Маја еднаш ме застапа во ходникот и ми рече: „Слушај, гледам дека нешто многу многу не ти се бендисува оваа новава, а?“ „Не, бе, нема врска, па и ти, само некако не сме нашле прилика за муабет“, ѝ одговорив. Маја ме погледна низ лажливите очи. „Абе... да не има врска тоа со татко ти...?“ „Не, не, нема врска, стварно. Не сум дотолку...“, промрморив. „Слушај, тоа што луѓе од нејзината земја му го направија тоа на татко ти нема врска со неа, знаеш? Не можеш секому...“, почна, но ја прекинав: „Јасно ми е, Маја, сè, стварно, уживај. Не претерувај

со глупостите“, реков подналушено, а знаев добро на што целеше. „Добро, само поентата ми беше дека не можеш секому да ја припишуваш вината за тоа што се случи. Амира е обичен човек, не некој што дал команда да го убијат татко ти“, ми возврати горко и си замина. Таа вечер плачев и ја колнев Амира, нејзината земја, нејзината религија. Го колнев светот.

Амира скоро секој ден ја среќавав во мензата. Имаше нешто во начинот на кој зборуваше, се облекуваше, се движеше, дишеше. Веѓите ѝ беа неистражени шуми, очите мургав амбис. Лицето ѝ беше нерамна планина, со залутани црвени точкички. Шилестиот нос не ми пречеше толку многу колку фактот дека истиот воздух влегуваше и излегуваше од моите и од нејзините ноздри. Беше слабушкава, храната очигледно не ѝ беше друшка. Кожата ѝ беше темничава, некако Амира сета доаѓаше обвиткана во темнина. Си замислував што носи одоздола, под таа црнина од мантија и под „нештото“ на главата, бидејќи нејзината коса беше неразрешена мистерија. Секогаш ѝ беше скриена под шамијата и никогаш не ѝ се гледаше ниту едно влакно, небаре сета коса ѝ беше затвор окован со црна свила. Сакав да знам, сакав сè да видам, без таа да види дека гледам. Сакав да знам сè, без нејзино знаење. Амира беше посебна на некој нејзин, за мене чуден начин. Негуваше некои, само за неа сфатливи верувања и обичаи, се молеше на Бог за мене незнаен и празнуваше денови што во моите очи беа сосем обични.

Еднаш во мензата, додека си ставав храна во чинијата, го замолив Драган да ми подаде две мандарини. Додека ме препрашуваше што сум рекла, Амира се создаде од нигде никаде и нежно смести две мандарини во мојот послужавник. Се насмевна и си замина. Мигум се здрвив и останав в место. Се вгледав во послужавникот, небаре Амира ми пренела некаква болест. Се сеќавам дека сè оставив така недопрено и си заминав со трчање од мензата. Се обидував да си објаснам што е тоа што ја правеше Амира толку одбивна во моите очи, но секое објаснување едноставно немаше смисла. Со неа можеби ќе комуницирав ако говоревме без да си кажеме нешто. Или ако се гледавме без да се погледнеме. Ќе бев добра за таква комуникација. Тогаш ќе бевме другарки. Добри другарки што најдобро другаруваат оддалеку. Можеби. Се сетив дека едно девојче од класот ми имаше еднаш спомнато дека сме си личеле со Амира. Можеби Амира личи на мене, но јас одбивав да прифатам дека личам на неа, дури и ако сличноста беше ко тровче леб. Амира воопшто не ми требаше, ми беше потребен само немирот што ми го создаваше, плетејќи нишка од болка слепена на училишните сидови.

Не дека денес размислувам многу за Амира и за тој еден дождлив вторник, но понекогаш се прашувам што ќе беше поразлично ако тој ден не налетавме една на друга. Тој вторник откако звончето го означил крајот на часот, тргнав накај дома пред бурата. Чадор немав, па можев само да се надевам дека ќе стигнам дома пред небото да почне да ни ги оплакува гревовите. Со марамата си ја покрив главата и забрзав. Во сето тоа брзање, ѝ го почувствував овошниот парфем, што никако не можев да го поднесам, заедно со неколку капки дожд што паднаа. Амира иташе со лесни чекори зад мене, сенката ѝ стануваше поблиска. Се свртев нечујно и видов како црнината гледа кон мене со срамежливи очи, небаре чека нешто. Не знам зошто подзастанав. Дождецот веќе врнеше, а капките ми го замаглија умот. И двете бевме жива вода. Гледајќи во неа, продрев во себе. Во тој миг ништо друго не беше важно, освен што Амира наликуваше на мене, а јас на неа, и тоа не беше некоја површна физичка сличност, туку некоја подлабока, неодгатната. И двете бевме искиснати, збунети, со марами што ги носевме како најголемиот товар. Не знам дали од водата гледав појасно или поматно, но можам да се заколна дека покрај дождецот, по нејзиното лице се слеваа и солзи. Сепак она што најмногу ме вџаши беше откритието на еден друг дожд што врнеше во неа, една друга бура што се подготвуваше од

nejziniot porazen pogled. И можеби тоа немаше да ми пречи толку многу, ако во тој миг не сетив и јас една чудна дождлива болка зачинета со покајание додека во мене се будеа грмотевици од прашалници и потреби за извинувања.

Но тогаш не беше мигот за извинувања и одговори. Никогаш не беше доволно добар мигот за мене и за неа. За мене и Амира. Оти никогаш не ми го даде мирот, што не знаев ни како да го побарам.

Amira

Simona Lokvenec

Quhej Amira,¹ por as që më jepte paqe e as më linte rehat. Amira. Kishte ardhur me prindërit në valën kur shumë të tillë si ata shpërnguleshin në vende si ky i imi. Bashkënxënësit pak a shumë e pranuan ose së paku dukej se përpiqen ta pranojnë. Unë isha e përgatitur për gjithçka, përveç për ta pranuar.

Nuk e di se sa herë e dëgjoja emrin e saj, e aq më pak e di se sa herë e kisha shkruar në çaste zemërimi dhe tërbimi. Dhe, kinse të shkruarit duhej të ndihmonte. Kështu së paku thoshte ajo, psikologja e shkollës. „Nëse ndonjë bashkënxënës ju nget, qetësohuni, merrni frymë thellë“, thoshte me një buzëqeshje mekanike. „Nëse dikush ju nevrkos, shkruajeni emrin e tij dhjetë herë, hidheni fletën në plehra dhe puf! S’është më as zemërimi as personi! S’ka më lehtë! Vetëm kontroll, të dashurit e mi, kontroll!“, thoshte herën tjetër. Dhe, kështu, unë fshehurazi dhe ngadalë e shkruaja emrin e Amirës dhjetë, njëzet, pesëdhjetë herë! Me stilolapsa, me lapsa me fije të hollë, lapsa të pamprehur, me lapsa të mprehur, edhe pse në fakt ndjehesha sikur me gjak e shkruaja derisa shkronjat dilnin para meje si lulebora të çala. Me çdo të shkruar të ardhshëm thuajse anulohet fitorja ime mbi emrin i cili e rrënoi qasjen time paqësore. Askujt nuk i flisja për Amirën, sepse s’kishte çfarë më shumë të thuhet. Nejse, ishte e pritshme që t’i urrej ato katër shkronja të alfabetit. Njëherë ia shkruajta emrin në pasqyrën e mjegulluar pas dushit. Atëherë Amira sikur në heshtje kishte hyrë në shtëpinë time, sikur hyri në dhomën time, në gjithçkanë time, në qenien time të brishtë.

Shoqja ime Maja një herë më ndaloi në korridor dhe më tha:

1 Mir (Amira) – paqe, rehati, qetësi, në maqedonisht.

„Dëgjo, e shoh se s’të pëlqen kush e di se sa kjo e reja, hë?“ „Jo, ore, s’ka lidhje, ç’thua ti, vetëm se s’kemi gjetur rastin për muhabet“, iu përgjigja. Maja më shikoi me sy të dyshimtë. „Ore... mos ka lidhje kjo me yt atë...?“ „Jo, jo, s’ka lidhje, vërtet. S’jam aq...“, murmurita. „Dëgjo, ajo që njerëz të vendit të saj ia bënë yt ati s’ka lidhje me të, e di? S’mundesh çdokënd...“, filloi, por e ndërpreva: „E kam të qartë, Maja, gjithçka, vërtet, shih punën tënde. Mos e tepro me marrëzira“, thashë e hidhëruar, por mirë e dija se ku e ka. „Mirë, vetëm kuptimin e kisha se s’mund t’ia vësh fajin gjithkujt për atë që ndodhi. Amira është njeri i thjeshtë, jo dikush që ka dhënë komandë për të ta vrarë babanë“, ma ktheu hidhur dhe iku. Atë natë qaja dhe e mallkoja Amirën, vendin e saj, fenë e saj. E mallkoja botën.

Amirën gati çdo ditë e takoja në mensë. Kishte diçka në mënyrën në të cilën fliste, vishej, lëvizte, mernte frymë. Vetullat i kishte pyje të paeksploruara, sytë si humnerë e zezë. Fytyrën e kishte një mal jo i rrafshët, me pika të kuqe aty-këtu. Hunda e mprehtë nuk më pengonte aq shumë sa fakti se i njëjti ajër hynte dhe dilte nga flegelat e hundës sime dhe të saj. Ishte e dobët, dukej se ushqimin s’e kishte për qejfi. Lëkurën e kishte të errët, sikur Amira gjithmonë vinte e mbuluar me errësirë. E paramendoja

se çfarë të brendshme ka veshur, nën të zezën e xhybes dhe nën atë „gjënë“ mbi kokë, sepse flokët e saj ishin një mister i pashpërthyer. Gjithmonë i kishte të fshehura nën shami dhe kurrë nuk i shihej asnjë fije floku, thua flokët e saj ishin në një burg të prangosur me një mëndafsh të zi. Desha ta di, desha gjithçka të shoh, pa e parë ajo se e shikoj. Desha të di gjithçka, pa e ditur ajo. Amira ishte e veçantë në mënyrën e saj, për mua të çuditshme. Praktikonte disa besime dhe adete, për mua të pakuptueshme, i lutej Zotit të panjohur për mua dhe festonte ditë të cilat në sytë e mi ishin ditë të zakonshme.

Njëherë në mensë, derisa e mbushja pjatën me ushqim, e luta Draganin të më japë dy mandarina. Derisa më pyeste se ç'thashë, Amira u shfaq nga askund dhe butësisht vendosi dy mandarina në tabakanë time. Buzëqeshi dhe shkoi. Në çast u ngurosa dhe mbeta në vend. Më mbetën sytë në tabakanë, thua se Amira më ka përçuar ndonjë sëmundje. Më kujtohet se të gjitha i lashë ashtu të paprekura dhe u largova me vrap nga mensa. Përpiqesha t'ia shpjegoj vetes se ç'e bën kaq të shëmtuar Amirën në sytë e mi, por çdo shpjegim thjesht s'kishte kuptim. Me të ndoshta do

të komunikojta nëse bisedonim pa i thënë gjë njëra-tjetrës. Ose, nëse shikoheshim pa e parë njëra-tjetrën. Do të isha e mirë për një komunikim të tillë. Atëherë do të ishim shoqe. Shoqe të mira, të cilat më së miri shoqërohen nga larg. Ndoshta. M'u kujtua se një vajzë e klasës më tha njëherë se ngjasim me Amirën. Ndoshta Amira ngjason me mua, por unë refuzoja ta pranoj se i ngjas asaj, edhe sikur ngjasia të ishte si një termi buke. Amira fare nuk më duhej, më nevojitej vetëm shqetësimi të cilin ma krijonte, duke qëndisur një varg me dhimbje të ngjitur në muret e shkollës.

Jo se sot mendoja shumë për Amirën dhe për atë të martë me shi, por ndonjëherë e pyes veten ç'do të ishte më ndryshe nëse atë ditë nuk takoheshim njëra me tjetrën. Atë të martë, kur zilja e shënoi fundin e orës, u nisa drejt shtëpisë para stuhisë. S'kisha ombrellë dhe vetëm mund të shpresoja se do të arrij në shtëpi para se qielli të fillojë të na i qajë mëkatet. Me shaminë e mbuloja kokën dhe ecja shpejt. Në tërë atë shpejtësi, ia ndjeva parfumin e frutave, të cilin s'e duroja fare, së bashku me disa pika shiu që pikuan. Amira ecte me hapa të lehta drejt meje, hija i bëhej gjithnjë e më e afërt. U ktheva qetësisht dhe e pashë se si zija shikon drejt meje me sy të turpëruar, thuajse pret diçka. Nuk e di se pse u ndala. Shiu tanimë filloi të binte dhe pikat ma megjulluan trurin. Të dyja kullonim në ujë. Duke e parë atë, depërtova në vetvete. Në atë çast asgjë tjetër s'ishte e rëndësishme, përveçse Amira më ngjante mua, e unë asaj, dhe kjo nuk ishte një ngjashmëri sipërfaqësore fizike, por e thellë, e pashpërthyeshme. Të dyja ishim të lagura, të hutuara, me shami të cilat i mbanim si barën më të rëndë. Nuk e di se për shkak të ujit shihja më qartë apo më turbullt, por mund të betohem se krahas shiut, në fytyrën e saj rridhnin edhe lot. Megjithatë, ajo që më së shumti më shtangu ishte zbardhja e një shiu tjetër i cili pikonte në të, një stuhi tjetër e cila përgatitej nga shikimi i saj dështues. Dhe, ndoshta kjo s'do të më pengonte aq shumë, nëse në atë çast nuk ndjeva edhe unë një dhembje tjetër të çuditshme që reshte, e përzier me pendim, ndërsa tek unë zgjoheshin bubullima me pyetje dhe nevoja për ndjesë.

Por, atëherë s'ishte çasti për ndjesë dhe përgjigje. Kurrë s'ka qenë çasti kaq i mirë për mua dhe për të. Për mua dhe Amirën. Sepse kurrë s'ma dha qetësinë, të cilën s'dija as si ta kërkoja.

Përkthim: Kreshnik Ajdini

Priča je nastala u sklopu projekta Biber.

PJESME

PRESTALA SAM DA SE BORIM

Prestala sam da se borim

Da tražim ono za čim duša ceo život traga,

Više ne plačem, ne molim Raščistila sam sa vetrenjačama zasvagda...

Prestala sam da jurim varljive senke Dečiji plač u praznoj kolevci,

Daljine kroz snove daleke Bleda slova pod prašinom u svesci.

Prestala sam da verujem u čuda Kako želja opravdava cilj i svet menja,

Da će nestati bol i tuga Sa nekoliko reči izvinjenja...

Prestala sam da se borim sa samom sobom Sa osećanjima koja iznenada previru,

Pomirila sam se sa vremenom i Bogom Shvatila sam suštinu, ona je u duševnom miru...

Prestala sam da dižem prašinu Da tražim nešto nemoguće, Sada samo sledim srce, tražim ime za tišinu na ognjištu stare kuće. Tu sam našla sebe i sitnice Koje ceo život lepšim čine. Ne gledam u ogledalu svoje lice uživam u malim stvarima, pod čarolijom mesečine...

Šolkotović Snežana

Ona neće

Ona neće da bude šuma
gde naši glasovi nestaju
u oholom šuštanju lišća.
Ona će večeras lutati
sa mesecom u očima
i neće hteti da se sakrije
kad nedosanjani sni
dodju da je odvedu.
Ona neće da bude vetar
i curi kroz svaku naprslinu
u tesne kalupe misli,
ona moje reči prevodi
na jezike ratova.
Ona neće da bude topla,
ona neće da bude hladna
i zaboravlja me
dok oćjuka sa miševima.
Ona je poslednji član plemena

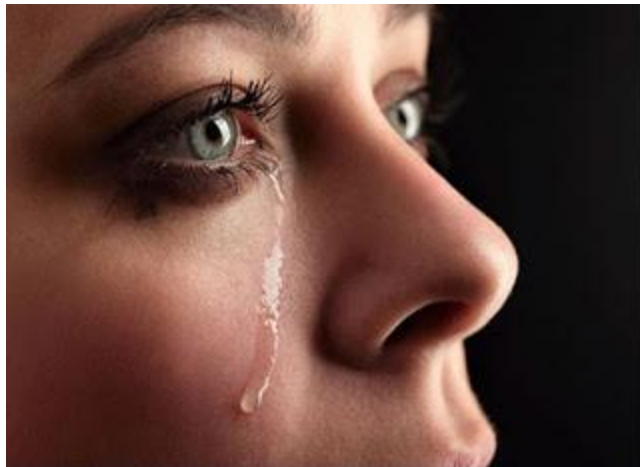
što živi u mojim proširenim venama
i sa srcem razgovara
dimnim signalima.
Ona me napušta,
u rukama nosi dve planine ničega
i kalcijum iz mojih kostiju.
Ostajemo sami bajka i ja.
"Da zapalimo po jednu"rekoh.
Dugo smo sedeli i pušili,
kolotovima dima smo gadjali
muve u letu i ćutali.
" Ti si jedna jako usamljena bajka
i sada idi"na kraju sam rekao
kad je tišina postala nepodnošljiva.

Goran Matic

RANA ŽIVOTA

Sveže otvorena rana

krvave molitve na usnama

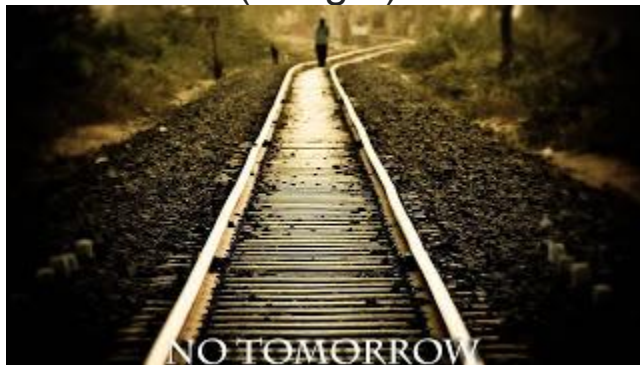

s' tugom u ulozi podstanara
vampira iz prošlih dana.
Jecaj ruke na hladnom papiru
ubijena sreća u crvenom vinu
trag bolnih reči u glasnom piru
krik srca u zadnjem činu.

Kapa osama krutim venama
noć, kukavica podložna strahu
ples misli sa sablasnim senama
ledi krv u jednom dahu.
San bolno, životinjski rastrgan
drhtanje na rubu ludila
telo beživotni dušini organ
muzika sudbine na život osudila.
Pogled skuplja komade nade
koraka teška u novi dan polazi
tišinom slutnje damari rade
tražeći ljubav koja ne prolazi.

Ljiljana Vojnović

Metrola bola (bang 2)

Zadnja osoba sam u metrou bola
Krcat je danju tijelima, noću lebde duše prognane
Jedan, dva, tri..BANG i tu sam na peronu zla
Nisi me ubila, ne veseli se prerano

Samo si mi ego podigla na još viši nivo
Još jednom da nazovem,moje neodoljivo

Pobjegao mi je vlak,nema ništa do jutra
Da si me bar ranila par minuta ranije
Stigao bi točno u pogrešno vrijeme
Da ti vratim što te sljeduje po zakonu
Taktički kako samo ja znam
Izvukla si se za dlaku,al ne odustajem....

Igram šah sa crno-bijelim figurama
Protiv sebe samoga,dostojan je protivnik
O glavi ti se radi,da zamijenimo mjesta
U metrou bola,bit ćeš pojava česta
Junak si onda kada pobijediš u sebi ono najgore

Šah-mat,pojeo sam ti kraljicu družu...
Ne zahvaljuj unaprijed,to mi dužnost bila
Druga su pravila,dok držim čvrsto kormila
U šta si gledao,svjetla zadnjega vagona?
Sve je sjelo na svoje mjesto konačno
Sada ti malo šetaj gola kroz metro bola

Petar Chernov

NIJE PJESNIK

Nije pjesnik ko već nije
zlatnim vrčom čemer pio,
tužnim perom noćobdije
mrtve snove oživio.

Nije pjesnik ko ne čuje
bosonogi titraj breze,

kad ga vjetar pomiluje,
dok čarobnu igru veze.

Nije pjesnik ko već nije
umirao bezbroj puta,
duša mu je od ranije
zbog ljubavi rastrgnuta.

Nije pjesnik kom su zlatom
zacrtane staze raja,
trnje gazeć', posut blatom
krči pute do beskraja.

Nije pjesnik ko ne živi
svoje smrti od ranije,
i kad dođu dani sivi
svjetlost sunca njega grije.

Nije pjesnik kad vlast grli
slobodu mu duša sanja,
bez okova carstvu hrli,
nebeskome, od postanja.

ZDRAVKO LUKANOVIĆ

Limb

Vidio sam te u Limbu

Kako sjediš na ljuljački od cvijeća

Sve je bijelo, nevino i bezlično

Samo si ti jedini stanovnik tog kvarta

Vidio sam te ispred ogledala

Kako se šminkaš za godišnjicu mature

Najljepša si naravno,koja bi druga mogla

Stati uz tebe i tvoju ljepotu

Takva napola umire samo jednom u životu

Vidio sam te u Limbu

Kad sam se vraćao iz druge smjene

Radim u rudniku čuda i neostvarenih želja

Kako pomažeš ljudima da zabace mreže

Obratno od oseke,obratno od plime

Prema gore,prema zvijezdama

Vidio sam te u Limbu

Kako se spremaš za spavanje

Prozirna spavaćica od paukove mreže

Ispletena od najfinijih niti

Ocrta ti obrise tijela

Nisi još spremna za put do Raja

Vrati se na Zemlju,ne dam te samo tako

Jer moje si blago.....

Petar Chernov

SLUTNJA

Bože smiluj se,oslobodi me ove slutnje,
teške more...
Telo mi ostalo u grču,
svest paralisana prošlim vremenom...

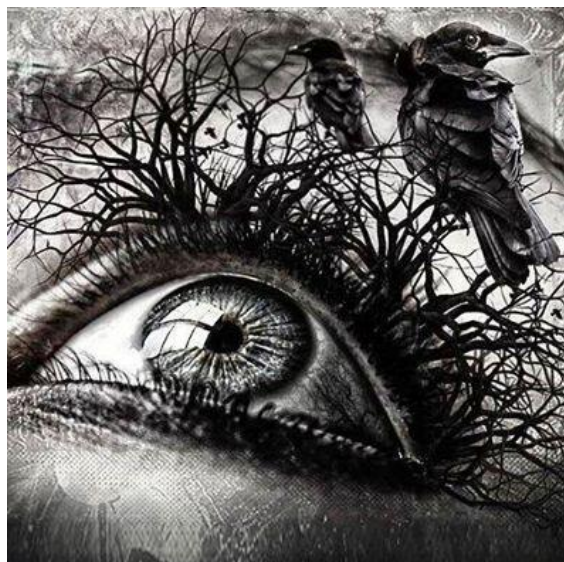
Bože smiluj se,
oslobodi me ove slutnje,
oboji duginim bojama
ovu metalnu boju neba,
ogrnutu bojama rata....

Ana Ivan Virovkić

SREĆA U NESREĆI

Posrćem i lagano teturam
Dah mi krade prijateljica tuga
Zar je to najbolje što možeš?
Umorio sam se da idem protiv vjetrenjača
Griliš me onako kao najboljeg druga...

Razočarala si me..slabiš sa godinama
A nekad smo divlje ljubav vodili
Tih je mjeseci i sati gorio i led u čaši
U ime starih vremena,mogli bi ponoviti...
Da sam onaj isti dječak ja....
Da si ista mučiteljica ti.....

Stisak ti je slab,od tebe jači sam
Razočarao sam te,to mi je hobi
Moj blagoslov i moje prokletstvo
Moj prvi grijeh i moja nevinost

Glavom o zid opet lupam
Nisam sve što bi trebalo biti
Ostavila si me jednom
Opet ćeš me ostaviti,ne žalim se
Uspomena od tebe..samo Judin poljubac
Bez jezika zmijskog,samo zuba otisak
Izblijedit će kroz koji dan
Pišem jedno,pamtim drugo puta dva

Sreća u nesreći je što na sve spreman sam
Unaprijed znam kako film završava
Širim crna krila sa bijelim šarama
Ne boj se, to nije poklon tvoj
Sve to dugujem njoj, znaš ti kome....

Nisi se istrošila da me nagradiš
Za vjernost bez smisla i pameti
Na popustu mi prodaješ samo poraze

Sve što sam stekao, sve što ti nisam rekao
Sve to dugujem njoj, na drugoj liniji
Zove me, odlazi.... sreća u tvojoj nesreći
Packa na licu, šamar tvome osmijehu

Petar Chernov

PLAČE LI ZEMLJA

Hoće li se i
ovaj dan,
i more i nebo
povampiriti ,
i suzama svijet
.....zaliti...

Da zna Planeta
kad plače osvit,
kad tuga laje,
na zmijske glave
svih osinjaka
....što truju iz
..... mraka....!!!

Oh, plače li
Zemlja
tom krvavom
suzom
što se zalijepila
za krvavu noć,
kad ni plima neće
.....ni oseka doć...

Doli prokuljati
pakao iz žila,

iz krvavih rana
našeg postojanja....

MeIM

LJUBAV PAUNA

Ne kupaj me riječima
vrckavim ko krijesnice
na žarulji!
Nisu riječi piće, da opiju,
smijeh nisu, da nasmiju.

Ali bodu kao ekseri
u meso zabijeni,
pa strše i čekaju
da se odkaleme!

Ne voli me ljubavlju pauna
perje mu se zacakli na kiši,
boje mu se miješaju sa dugom,
ne voli me kad te neću čuti!

Daj mi samo sanja i igara,
biću vjeverica ili rajska ptica.
Umiri mi san i poljubi dlan!

Ostavi mi obraz, nek zaljulja kišu,
da osvijetli nebo i ušije sreću

u rukave čežnje što mašu na buri
prazninom sjećanja, moga postojanja!

Razašij mi nade, nek sutra ne krade
od onoga što smo još juče voljeli!!!...MeIM

[Meliha Miljevic](#)

Sve je to od dosade

Još nisam usnula
i bojim se da ni neću.
„Teorija svega“ rekao
je Hawking,
a moje teorije nema,
tj. nema teorije o meni.
Tažim galaksiju
jaču od svojih meta
gađat ću Golijate oko sebe.
Ne dirajte u moje snove!

Već sam se probudila
presretna u mišjoj rupi.
„Teorija svega“, razderani listovi,
uništene korice... sve je to
od dosade
rekla bi moja mama
i sklopila jučerašnje novine.

Lana Sućec

PJESNIKU

Plamenu...
Neugasivi.
Svjetleći grijao si druge,
sve druge ljude, nesrećne,
same...
A sam si bio pun najvećeg,
bola.
Tuge.
Feniksu iz vatre što dođe,
vatru si svijetom svuda širio
pjesmu svaku si živio,
kao i sve ljude.
Sve što nam kaza postade
svjetlo.
Svaka ti riječ razgoni tamu.
Pjesniče,
ne ostavljaj je nikada samu,
Pjesmu!!!
Svjetlo.!

Stefan Đurić

ODLAZIM I NEĆU DUGO

Imam razlog zašto odlazim ali zašto da ti objašnjavam kad me ne bi razumio.

Ja imam svoj svijet, neke izmišljene likove koje crtam ispred sebe kad mi je teško. I samo me oni mogu razumjeti.

Ja probleme i sve što me muči riješavam u gluhoj tamnoj noći kad svi ostali bezbrižno spavaju.

Često se pomolim.

Još uvijek sam vjernik, još mi se nije desilo ništa toliko strašno da bih i Boga napustio.

Odlazim a neću daleko.

Tu na jedno brdo gdje ubirem sitne razloge za život.
Tu, gdje posmatram tišinu, igru dana i noći tu savršenu prirodu.

Neću dugo.

Najdalje me je jutro milovalo po licu.

San me prevario i položio u mekanu zelenu travu.

Kap vode sa vlasi kose na blijede usne, probudilo me.

Rosom sam se umio i vratio.

Zašto uopšte brineš?

Pokušavaš mi biti prijatelj.

Uzalud se trudiš.

Ja sam davno prestao da vjerujem u takvu ljubav.

I da su ti sad namjere najiskrenije ja ne mogu da ti dam šansu.

Jer šanse su me do sada mnogo koštale.

Ne pokušavaj da me pratiš jer tu gdje idem žive samo izmišljeni likovi.

I bolje ti je da me tu čekaš poznaniče moj.

Jer ja neću dugo.

Muminović Mahir

Zloduh ništavila

U ponoru slutnje, dok san zavarava
zagovara zloduh, crn misao kroji
u podmukle sate, u zlo uvjerava
sve misli mi protka, u tminuloj boji.

Sve ljubavi davne, ugasle u lugu
zaborav sahrani, iščezle u noći
zagovara zloduh, iskroji mi tugu
crno zagovara, crnje u bjesnoći.

Zagovara tamu, ništavila dane
u ništavnom eho, gad kulise glas
sve ljubavi uze, zgrmi u bezdane
sve u jedan glas, sve u jedan kas.

Bljeskom osvanjava, zora obasjava
u osvitu dana, budan san se budi
zamka ptičareva, vatru razbuktava
gadosti nakane, sudom bi da sudi.

Zagovara zlobu, lucifera zloduh
oči usanjahu, sunce trenom gasne
uznemiri tajnu, dušom odveć klonuh
zlokobno bez lica, namjere nečasne.

Zagovara noću, tajne sve beskrajne
o ljubavi mojoj i turobnom slutnjom
o predivnoj dragoj, sve u dane vajne
u snu ostadoše, nemira pomutnjom.

U krajičku oka, granu svjetlo bića
osmijeh joj obasja, tmine ptičareve
nahrani, napoji, bez hrane i pića
odagna sve tmine, zloduha ognjeve.

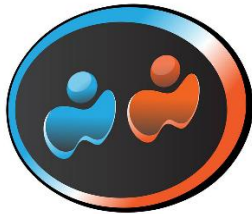
Sve ljepote neba, o oku joj sjaše
obasja mi pute, sastahu se duše
i ljubavi moje, postahu sad naše
oba srca zvuci, u tren odjeknuše.

Sve ljubavi moje, u nju se satkaše
crn oblak razdani, u glasju umilno
plačne oči moje, sav plač otplakaše
zagrlj me snažno, zagrlj me silno.

Radovan Arežina

Projekat mladipisci.blogspot.com je dio aktivnosti nevladine organizacije Youth Power iz Mostar.

Da biste saznali više o našim aktivnostima kao i pratili informacije vezane za blog koristite neke od kontakt podataka ispod.

**YOUTH
POWER**

 NGO Youth Power

 NGO Youth Power

 /MladiPisciBlog

 mladipisci.blogspot.ba